

NIEUWSBRIEF

De Nieuwsbrief van het Zeeuws Archief verschijnt vier maal per jaar.

Bijlage bij de Nieuwsbrief Stichting Regionale Geschiedbeoefening Zeeland 49, juni 1999.

Rijksarchief in Zeeland
Sint Pieterstraat 38
4331 EW Middelburg
T (0118) 63 89 20
F (0118) 62 80 94
E info@zeeuwsarchief.nl

Gemeentearchief Middelburg
Stadhuisstraat 2
Postbus 6000
4330 LA Middelburg
T (0118) 67 54 59
F (0118) 67 54 52
E info@zeeuwsarchief.nl

Gemeentearchief Veere
Markt 5, Veere
Postbus 1
4370 AA Koudekerke
T (0118) 50 60 64
F (0118) 50 60 74
E info@zeeuwsarchief.nl

Laatste kwartaal 1999 dicht

Sluiting studiezalen

Het Zeeuws Archief wacht een grote operatie, namelijk de verhuizing van de gemeentearchieven en het rijksarchief naar de nieuwe locatie aan het Hofplein in Middelburg. Niet alleen de kantoren verhuizen (dat is volgens de verhuizers een fluitje van een cent) maar ook alle archieven uit de verschillende depots. En dat is een zeer ingewikkelde en tijdrovende klus. De waardevolle archieven komen vanuit 12 locaties en moeten stuk voor stuk

in onberispelijke staat en in de juiste volgorde opgeslagen worden in de depots van het nieuwe Zeeuws Archief. Daarnaast moeten de medewerkers zich het nieuwe gebouw 'eigen maken'. Dat wil zeggen dat ze getraind moeten worden in het bedienen van vernieuwde apparatuur zoals de telefooncentrale en leesapparatuur in de studiezaal. Er zal moeten worden proefgedraaid om straks de bezoekers zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Voordat de medewerkers de bezoekers gewijs kunnen maken in het gebouw, moe-

ten zij zelf eerst goed op de hoogte zijn van alle ins- en outs! De hele operatie gaat drie maanden duren: namelijk oktober, november en december van dit jaar. Drie maanden waarin de studiezalen van het Rijksarchief in Zeeland, het Gemeentearchief Middelburg en het Gemeentearchief Veere gesloten zullen zijn. Heeft u veel plannen voor uw onderzoek? Probeer dan de komende maanden zoveel mogelijk informatie te verzamelen, want het laatste kwartaal van dit jaar kunt u niet terecht!

Zeeuws Archief in afwerkfase

Nieuw onderkomen van formaat

Groot! Dat was de eerste constatering die medewerkers van het Zeeuws Archief ontviel toen zij een kijkje namen bij de nieuwbouw van het Zeeuws Archief. Het gebouw wordt nu echt 'tastbaar'. Op 6 april 1999 is het hoogste punt bereikt en sindsdien is er al weer veel werk verzet. Momenteel is de aandacht van de aannemer vooral gericht op de aansluiting van het nieuwbouwgedeelte op het Van de Perrehuis. Deze aansluiting is één van de moeilijkste punten in de constructie die secuur moet worden aangelegd en afgewerkt om later lekkages en dergelijke te voorkomen. Daarnaast krijgt de ruimte rondom het nieuwe gebouw veel aandacht. Tussen de Lussanet-vleugel en de nieuwbouw is de grond geëgaliseerd voor de aanleg van een tuin. Straks zullen zowel het archief-café als de zogenaamde 'tuinkamer' toegang geven tot dit 'groene depot' van het Zeeuws Archief.

Verheugend is het feit dat de klimaatbeheersing heel goed werkt. De vochtigheidsgraad in de depots nadert nu al het gewenste niveau waarbij straks 15 kilometer Zeeuws Archief veilig kan worden opgeslagen. Het Stadspaleis (Van de Perrehuis is niet echt een juiste benaming) zit al in de afwerkfase. Aan het schilderwerk wordt de laatste hand gelegd. In de verschillende kamers is een groot scala aan kleuren verwerkt. Ook wordt vloerbedekking en parket aangebracht. Een duidelijk signaal dat de bouw van het Zeeuws Archief de opbouwfase voorbij is en in de afbouwfase zit, is de verwijdering van de grote beeldbepalende bouwkraan. Deze is op 25 mei weer over het Van de Perrehuis heen gehesen.

Bogardstraat

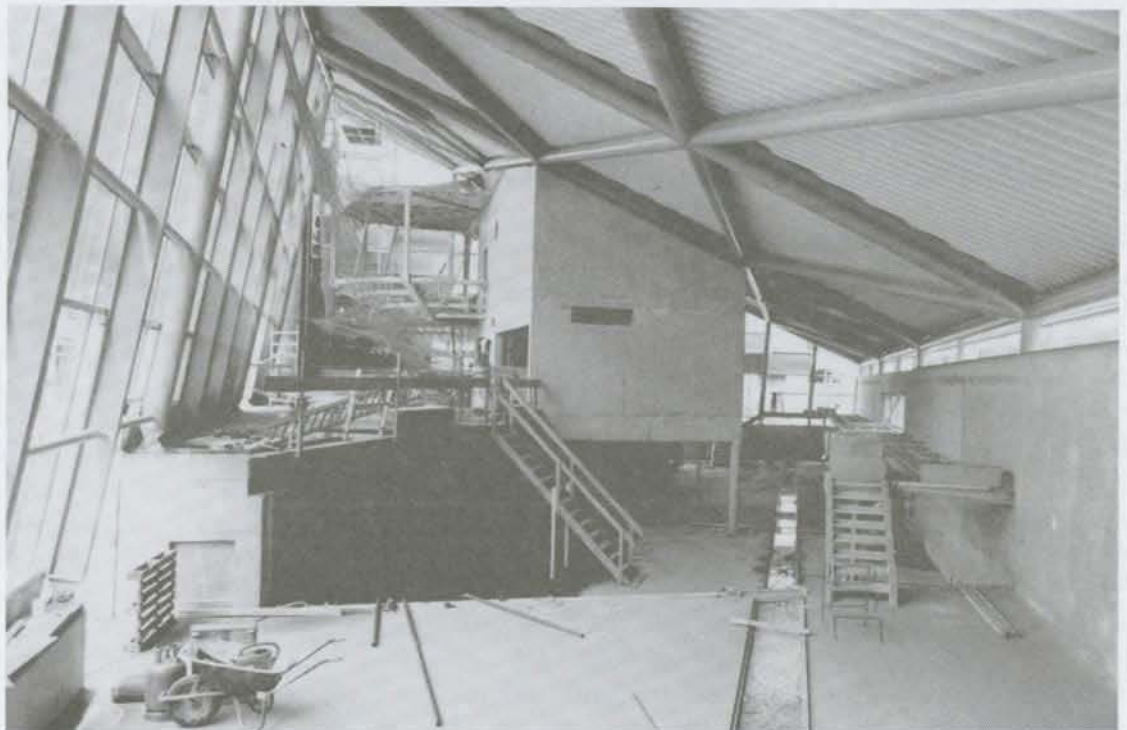
Tijdens het maken van de plannen voor het Zeeuws Archief kocht de Rijksgebouwdienst drie pandjes in de Bogardstraat. Toen deze huizen niet nodig bleken te zijn, heeft de gemeente Middelburg de pandjes gekocht. Nadat de definitieve bestemming van het Van de Perrehuis en het achterliggende gebied bekend was, besloot de gemeente de gehele stedenbouwkundige omgeving in één keer grondig aan te pakken en op te knappen. De BV Monumentenbeheer van de gemeente laat de drie panden restaureren en geschikt maken voor bewoning. Vanuit de Bogardstraat zal een doorkijkje komen naar het Zeeuws Archief. Deze doorkijk wordt gevormd door

de uit 1887 daterende gevelfragmenten van de voormalige gereformeerde Noorderkerk die in 1985 is gesloopt. Achter de gevelfragmenten komt een openbare binnentuin. Deze stadstuin komt te liggen op het terrein van het middeleeuwse Minderbroedersklooster. De binnentuin zal toegankelijk zijn via drie ingangen: het poortje van de voormalige brouwerij 'De Drie Tonnekens' in de Bogardstraat, een smalle gang een eindje verderop in Bogardstraat (richting Abdij) en de poort in de Wagenaarstraat die momenteel de toegang vormt tot de bouwkeet van het Zeeuws Archief.

Het nu nog onopvallende poortje wordt straks de hoofdingang van het Zeeuws Archief. De poort zal in felle kleuren geschilderd worden om de aandacht van de bezoekers op deze ingang te richten, en af te leiden van de statige ingang van het Van de Perrehuis. Op de muur links van het poortje komt een in de steen uitgehouwen tekst te staan. Het betreft een fragment van een reisverslag dat in het Zeeuws Archief aanwezig is van de reis van Jacob Roggeveen naar Paaseiland in 1722. In de pandjes naast de muur komt het Genealogisch Centrum.

Een overzichtsfoto vanaf de punt van de studiezaal richting ingang. In de ruimte onder de kolom in het midden komt de informatiebalie. De wand aan de rechterkant zal straks in beslag genomen worden door vele bibliotheekboeken. Tussen de studiezaal en het archiefcafé (de ruimte linksboven) komt een glazen wand. De ruimte eronder is voor specialistisch onderzoek.

Genealogische mijlpalen

Onlangs is in het Gemeentearchief Middelburg het zogenaamde 'Bevolkingsregisterproject' afgerond. Drie archiefmedewerkers voerden gedurende viereenhalf jaar de gegevens van enkele tienduizenden handgeschreven kaartjes in de computer in. De kaartjes vormen een toegang op de vooroorlogse (1900 tot en met 1937) bevolkingsregisters van Middelburg.

Het resultaat is een alfabetische index

op naam met verwijzingen naar de delen en bladzijden van de bevolkingsregisters. Deze index is zowel via de computer als in papieren vorm te raadplegen.

Een groot deel van de Middelburgse bevolkingsregisters is tijdens het bombardement op de stad in mei 1940 verloren gegaan. De bevolkingsregisters van 1900 tot en met 1937 zijn gelukkig gespaard gebleven. Deze registers zijn enkele jaren gele-

den verfilmd en sindsdien raadpleegbaar op microfiches. Aan de hand van de nieuwe index op de bevolkingsregisters kunnen de bezoekers van het gemeentearchief de bevolkingsregisters gemakkelijk raadplegen. Voor de periode van vóór 1900 kunnen bezoekers onderzoek doen in de registers van de Burgerlijke Stand (geboorten, huwelijken en overlijden).

Digitale index huwelijksakten

In het Rijksarchief in Zeeland voeren vrijwilligers de huwelijksakten van de Burgerlijke Stand over de periode 1811-1922 (Zeeuws Vlaanderen al vanaf september 1796) in de computer in. De afgelopen twee jaar is enthousiast gewerkt, met als resultaat dat meer dan eenderde (53.733 stuks) van het aantal in te voeren akten verwerkt is. In april jl. werd aandacht besteed aan het heugelijk feit dat de huwelijksakten van de Zeeuwse hoofdstad zijn ingevoerd. Het project maakt deel uit van een grote operatie. Het landelijke project 'Digitale Sleutel tot de Familiegeschiedenis' van de Rijksarchiefdienst beoogt om in 2002 alle huwelijksakten van Nederland in de computer beschikbaar te hebben, zodat iedereen in studiezalen van archieven en via Internet met behulp van de ingevoerde huwelijksakten een frame kan maken voor een stamboom of kwar-

tierstaat. De huwelijksakten van Friesland, Drenthe, Flevoland, Utrecht en Noord-Brabant (laatste twee provincies gedeeltelijk) zijn al via Internet te raadplegen. Het adres is www.archief.nl.

De digitale index op de Zeeuwse huwelijksakten van onderstaande plaatsen is voorlopig nog alleen in de genealogische studiezaal van het Rijksarchief te raadplegen. Geprobeerd wordt om eind van dit jaar de gegevens ook op Internet aan te bieden.

Aagtekerke, 1811-1922
 Arnemuiden, 1811-1922
 Biervliet, 1796-1922
 Borssele, 1811-1922
 Burgh, 1811-1922
 Domburg, 1816-1922
 Domburg-binnen, 1811-1815
 Domburg-buiten, 1811-1815
 Goes, 1811-1922
 Heille, 1796-1880

Hoek, 1796-1922
 Hoofdplaat, 1796-1922
 Kleverskerke, 1811-1857
 Middelburg, 1811-1922
 Oostkapelle, 1811-1922
 Oost-Souburg, 1811-1834
 Oost- en West-Souburg, 1835-1922
 Oud-Vossemeer, 1811-1922
 Philippine, 1796-1922
 Renesse, 1811-1922
 Retranchement, 1796-1922
 Ritthem, 1811-1922
 Sas van Gent, 1796-1922
 Scherpenisse, 1811-1922
 Schoondijke, 1796-1922
 Sint Anna ter Muiden, 1796-1880
 Sint Jansteen, 1796-1922
 Sint Philipsland, 1811-1922
 Sluis, 1796-1922
 Terneuzen, 1796-1922
 Veere, 1811-1922
 Westkapelle, 1816-1922
 Westkapelle-binnen, 1811-1815
 Westkapelle-buiten, 1811-1815
 West-Souburg, 1811-1834
 IJzendijke, 1796-1922
 Zoutelande, 1811-1922
 Municipale Administratie Axel, 1798-1800
 Municipale Administratie IJzendijke, 1798-1800
 Municipale Administratie Oostburg, 1798-1800
 Municipale Administratie Sluis, 1798-1800

Zo ziet het computerscherm van de digitale index huwelijksakten eruit. De volgende gegevens zijn in het bestand opgenomen: de voornaam of -namen, familienaam, leeftijd, geboorteplaats en beroep van bruidegom en bruid. Van elk ouderpaar worden behalve de voornaam (of -namen) en de familienaam ook het beroep opgenomen. Verder nog gegevens of de bruidegom en/of de bruid weduwnaar dan wel weduwe was bij de huwelijksluiting en of er kinderen zijn erkend. Ook gegevens over de echtscheiding worden opgenomen. Bij de correctie van de invoer, in een latere fase, wordt ook de geboorte- of doopdatum van het bruidspaar opgenomen.

Familienaam		Selecteer een familienaam in te typen.	
Naam		Andere plaatsen (ESC) Belg (F3)	
Naam		Rijks (F7) Fysicaal (F8)	
Geboorte	Man	Doori akte	Huwelijksakte
Aktedatum	24-09-1875	Aktenummer	16
Voornaam	BRUIDEGOM	BRID	
Naam	Bastiaan	Doornik	
Geboorte plaats	van Helst	Elzevier	
Geboorte datum		Hoek	
Leeftijd	49 jaar	35 jaar	
Beroep	Verkoper	Archiefsiter	
Voors. vader	Jan	Jan	
Naam vader	van Helst	Rienens	
Beroep vader	Zonder		
Voors. moeder	Kommeriss	Jacomina	
Naam moeder	Kapel	Roos	
Beroep moeder		Verkoper	
Opmerking	Brg. wed. van Cornelia Broelak.		

Openingstijden 1999

Rijksarchief in Zeeland

dinsdag tot en met zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur. In de maanden juli en augustus zijn de studiezalen op zaterdag gesloten.

Gemeentearchief Middelburg

maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur.

Gemeentearchief Veere

maandag en dinsdag van 9.00 tot 12.30 uur en 13.30 tot 17.00 uur, woensdag van 9.00 tot 12.30 uur.

Het archief is uitsluitend na telefonische afspraak te bezoeken: (0118) 50 60 64.

Sluitingsdata

Rijksarchief in Zeeland

In de maanden juli en augustus op zaterdag gesloten. Wegens verhuizing naar Hofplein Middelburg gesloten in de maanden oktober, november en december 1999.

Gemeentearchief Middelburg

Elke vrijdag in augustus gesloten, vrijdag 3 september gesloten. Wegens verhuizing naar Hofplein Middelburg gesloten in de maanden oktober, november en december 1999.

Gemeentearchief Veere

Laatste week van juli en eerste 2 weken van augustus gesloten. Wegens verhuizing naar Hofplein Middelburg gesloten in de maanden oktober, november en december 1999.

Verloren gewaande Veerse archieven brengen het verleden tot leven

Uitgelicht

Van 1891 tot 1936 was de heer van der Harst huisarts voor de dorpen Koudekerke, Meliskerke, Biggekerke en Zoutelande. De dokter was woonachtig in 'Huis Koudekerke' te Koudekerke. Deze eind 19e-eeuwse villa, voorheen 'Hotel Walcheren',

staat op de nominatie om gesloopt te worden.

De dokter was in het bezit van een fotocamera en hij heeft daar dan ook veelvuldig gebruik van gemaakt. Niet alleen fotografeerde en verzamelde hij foto's van zijn patiënten (deze col-

lectie ligt in het rijksarchief), maar ook Walcherse dorpsgezichten, mooie prentjes van bosbessenpluk op Walcheren, een vliegtuigongeluk in Biggekerke anno 1917, Koninklijk bezoek in 1907, Belgische vluchtelingen in Zeeland anno 1914 en vele andere onderwerpen. Specialiteit van dr. Van der Harst was de zogenaamde 'stereofotografie' waarbij twee identieke foto's in een kijker gestopt worden waardoor een driedimensionaal effect gecreëerd wordt. Dit gedeelte van het archief was lange tijd spoorloos, maar bleek in een verloren hoekje in het archief van Domburg te liggen. Het is onbekend wie het archief destijds geschonken heeft.

Ijspret in Koudekerke, stereofoto van dr. van der Harst

Collectie Zeeuwse Genealogieën

Het Rijksarchief beschikt over een collectie waarin van een groot aantal Zeeuwse familienamen genealogieën, kwartierstaten en genealogische aantekeningen zijn opgenomen.

In de verzameling zijn op dit moment meer dan 1.700 familienamen opgenomen. Zeeuwse families maar ook namen van families uit andere delen van Nederland of Vlaanderen die aan Zeeuwse families verwant zijn of die enkele generaties in Zeeland hebben gewoond. De collectie groeit nog steeds dankzij de aanbieding van afgeronde genealogische onderzoeken of belangrijke genealogische aantekeningen van bezoekers. Welke familienamen in de collectie voorkomen, kunt u nagaan aan de hand van de inventaris van de Collectie Zeeuwse Genealogieën (toegangnummer 166). Ook kunt u met behulp van een kaartstelsel in de genealogische studiezaal zoeken. In dit kaartstelsel zijn ook verwijzingen opgenomen naar genealogieën, kwartierstaten en aantekeningen in de Verzameling De Vos (Schouwen-Duiveland), De Hullu en Wemelsfelder (West-Zeeuws-Vlaanderen) en Van der Ploeg (Tholen). Daarnaast zijn ook verwijzingen opgenomen naar genealogieën in het kwartaalblad van de Stichting Genealogische Publicaties, Van Zeeuwse Stam.

Bij onderzoek naar uw familienaam is het handig om eerst in de Collectie Zeeuwse Genealogieën te kijken. De afgelopen drie maanden ontvingen wij jaaraanvullingen van de families Kaartsteker (kwartierstaat, Walcheren, nr. 728), Zachariasse (genealogie, Walcheren, nr. 729), Van Stee (genealogische aantekeningen, Zuid-Beveland, nr. 730), Remeus (genealogie, Schouwen-Duiveland, nr. 731), Van der Harst (genealogie, Middelburg, nr. 732), Nagelkerke (genealogische aantekeningen, Zuid-Beveland, nr. 733),

Gravelijn (genealogie, Duiveland, nr. 734) en Van La(e)re (genealogie, West-Zeeuws-Vlaanderen, nr. 735).

Expositie

In de gang naar de studiezaal van het Gemeentearchief Middelburg is een kleine expositie ingericht met vondsten die gedaan zijn tijdens archeologisch onderzoek in de Sint Pieterstaat. Tijdens de opgravingswerkzaamheden, die plaatsvonden in februari 1999, werd waardevol archeologisch materiaal aangetroffen, zoals een unieke 16de-eeuwse tinnen kan, bodem- en wandfragmenten van amforen, rijk gedecoreerde wandtegels en vele gaven en potten. De tentoonstelling besteedt ook aandacht aan de geschiedenis van het gebied, waar een middeleeuws klooster, een bierbrouwerij -later een stalhouderij- en de Rijks HBS -later de Stedelijke Scholengemeenschap Middelburg- hebben gestaan.

De expositie is te bezichtigen tot 1 augustus 1999 in het pand Stadhuisstraat 2 te Middelburg van maandag tot en met vrijdag van 08.00-17.00 uur en donderdagavond van 18.00-20.00 uur.

Kadastrale Atlas Borssele

De Kadastrale Atlas Borssele, uitgave van de Stichting Kadastrale Atlas Zeeland 1832, is verkrijgbaar op het Rijksarchief in de Sint Pieterstraat. Contactpersoon voor bestellingen is Irene Gramberg. De atlas kost f 59,-

Tarieven

De tarieven van de dienstverlening van het Rijksarchief zijn gewijzigd. De tarieflijst is verkrijgbaar aan de balie van het rijksarchief